MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
LINO FARRUGIA SACCO

Seduta tad-19 ta' Lulju, 2007

Mandat Numru. 1032/2007/1

John Vella (I.D. 499568M), Brian Bonello (I.D. 442565M)
u Kevin Abela (I.D. 478570M)
vs
GGD Properties Limited, Paul Mallia u Carmen Mallia

Il-Qorti,

Rat ir-rikors;
Rat ir-risposta;
Rat l-artikoli tal-ligi u senjatament l-art 829 et tal-Kap 12, l-artikoli 829 sa 838A dwar id Disposizzjonijiet Generali, u 873 sa 877 dwar il-Mandat ta' Inibizzjoni;

L-iskop ta' mandat kawtelatorju huwa li kull persuna tista', minghajr ma hu mehtieg li jkun hemm decizjoni, tqieghed fiz-zgur il-jeddijiet taghha bil-mezz ta'wiehed jew izjed mill-atti kawtelatorji. Fir-rikors ghandhom jigu dikjarati bil-gurament l-origini u x-xorta tal-kreditu jew pretensjoni li wiehed ikun irid iqieghed fiz-zgur. Meta jipprezenta dak ir-rikors, ir-rikorrent ghandu jsemmi l-lok li fih l-avviz ta' l-

ezekuzzjoni tal-mandat ghandu jsir. L-artikolu 836 jelenka r-ragunijiet r-ragunijiet ghar-revoka ta' mandat kawtelatorju. Permezz tal-artikolu 838 id-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 280 gdwar il-hin ta' l-ezekuzzjonih jghoddu ghall-mandati kawtelatorji. Il-garanzija ghall-hlas ta' penali hija provduta fl-artikolu 838A, waqt li l-artikolu 838B. Kull mandat kawtelatorju ghandu jibqa fis-sehh sakemm il-kawza tigi maqtugha b'mod konkluziv, jew ma jigix imhassar mill-Qorti jew irtirat mill-parti li tohrog il-mandat.

L-artikolu 873 tal-Kap 12 jsemmi li l-iskop tal-mandat ta' inibizzjoni hu dak li jzomm persuna milli taghmel kwalunkwe haga li tkun li tista' tkun ta' preudizzju ghall-persuna li qed titlob il-mandat. Il-mandat irid:
a) ikun mehtieg sabiex jitharsu l-jeddijiet tar-rikorrent, u
b) li dak ir-rikorrent ***prima facie*** jidher li ghandu dawkil-jeddijiet.

A tenur tal-artikolu 874 mandat ta' inibizzjoni jista' jintalab ukoll minn kreditur biex jizgura dejn, jew kull pretensjoni ohra li tkun tammonta ghal mhux inqas minn hamest elef lira, u dan bl-iskop li izomm lid-debitur milli jbigh, jittrasferixxi jew jiddisponi *inter vivos* mill-proprjetà li tigi indikata fir-rikors.

Ir-rikors ghandu jigi notifikat lill-parti opposta li ghandha tipprezenta risposta fi zmien ghaxart ijiem liema terminu jista' rigi ridott mill-Qorti f'kazijiet urgenti. Il-qorti tista' ghall-ewwel tohrog provizorjament mandat ghal zmien qasir taht dawk il-pattijiet u kondizzjonijiet li jidhrilha
li jkun jehtieg skond il-kaz u sussegwentement tipprovdi definittivament. Fin-nuqqas ta' oppozizzjoni, il-qorti tista' tilqa' t-talba.

Wara l-emenda bl-Att XIV 2006.102 il-qorti ghandha, wara li tappunta ghas-smigh, tiddeciedi dan ir-rikors fl-iqsar zmien possibbli izda mhux aktar tard minn xahar mill-gurnata li gie prezentat u mahluf il-mandat.

Fid-digriet ta' din il-Qorti PA – ta' din il-Qorti kif presjeduta tat-3 ta' Marzu, 2005 fl-ismijiet **Dragonara Casino Limited vs Dragonara Resort Limited** inghad:

"Minn dawn jirrizulta li **l-iskop** ta' mandat ta' inibizzjoni hu dak li:

a) jzomm persuna milli tibda jew tissokta tibni bini jew xoghol iehor ikun li jkun
b) jzomm persuna milli thott jew taghmel tibdil f'bini jew f'xoghol iehor
c) jzomm persuna milli tidhol f'fond jew lok
d) jzomm persuna taghmel xi haga tkun li tkun li tista' tkun ta' hsara lill-parti li titlob il-hrug tal-mandat.

Dwar dak li nsibu taht (d) dwar il-kliem **tkun ta' hsara** fil-kawza **Angelo Xuereb et noe vs Marin Hili et noe** inghad li **"**ghandha tinghata interpretazzjoni li dak li qed jipprova jigi inibit, jekk ma jigix inibit, jista' jkun ta' pregudizzju fis-sens, li mhux biss jikkawza hsara pero` li jikkawza hsara li m'hemmx alternattiva ghalih almenu fil-mori tal-kawza jew li l-alternattiva hija sproporzjonata…" Ara wkoll **Victor Mizzi vs Joseph Gasan et** rikors 4216/92 Imh J D Camilleri, u **Avv Dr Victor Borg Grech vs Joseph Gasan et** rikors 3984/92 Imh Albert Manche`.

Ir-rekwisiti essenzjali biex il-Qorti tordna l-Mandat ta' Inibizzjoni huma li:

I. Il-qorti m'ghandhiex tohrog mandat bhal dak jekk ma tkunx sodisfatta li dak il-mandat huwa mehtieg sabiex jitharsu l-jeddijiet tar-rikorrent [DANNI IRRIMEDJABBLI LI JINNECESSITA RIMEDJU ADEGWABBLI]
II. Il-Qorti trid tkun sodisfatta li dak IR-RIKORRENT ***PRIMA FACIE*** JIDHER LI GHANDU DAWK IL-JEDDIJIET.

Minn dan jidher li l-procedura bil-mandat ta' inibizzjoni hija wahda ta' natura eccezzjonali. Fil-kawza fl-ismijiet **Giacomo Galea vs Pio Bezzina** deciza mill-Qorti tal-Appell Superjuri fil-5 ta' Awissu 1954 intqal:

"Illi, fil-kliem tal-ligi, "l-iskop tal-mandat ta' inibizzjoni hu dak li jzomm persuna milli tibda jew tissokta tibni bini jew xoghol iehor, inkella milli thott jew taghmel tibdil f' bini jew f' xoghol iehor, jew li jzomm persuna milli tidhol f' fond jew lok, jew li taghmel xi haga li tista' tkun ta' hsara lill-parti li titlob il-hrug tal-mandat"; u "l-Qorti ma ghandhiex tohrog dan il-mandat jekk ma tkunx sodisfatta li dan il-mandat hu mehtieg sabiex jitharsu l-jeddijiet tar-rikorrent, u li dan ir-rikorrent "prima facie" jidher li ghandu dan id-dritt" (art. 876 Kod. Proc. Civ.);

Illi ghalhekk tlieta huma l-elementi li ghandhom jikkonkorru biex ikun jista' jigi spedit il-mandat in kwistjoni; jigifieri, l-ewwel, ir-rikorrenza ta' wiehed mill-fatti fuq enumerati enuncjati fil-ligi, fil-kaz prezenti, li l-intimat, jigifieri l-intimat, qieghed jaghmel xi haga li tista' tkun tkun ta' hsara jew molestja lir-rikorrent, jigifieri lill-intimat; imbaghad, li jkun jidher *"prima facie"* li r-rikorrent ghandu d-dritt li jimpedixxi lill-appelant li jaghmel xi haga li tista' tkun ta' hsara jew jidher "prima facie" li r-rikorrent ghandu d-dritt li jimpedixxi lill-intimat li jaghmel dik il-haga li biha jista' jarrekalu hsara jew molestja; u fl-ahharnett, li l-mandat ikun necessarju biex jigi konservat dak id-dritt tar-rikorrent. Dawn huma t-tliet indaginijiet li l-Qorti ghandha taghmel f'din il-kawza, u ma ghandhiex tmur aktar 'l hemm u tiddeciedi f' din il-kawza, tar-rikorrent; altrimenti tkun qieghdha taghmel f'din il-kawza, u ma ghandhiex tmur aktar 'l hemm u tiddeciedi fuq id-dritt tar-rikorent; altrimenti tkun qieghda tiddeciedi l-meritu tal-kawza li ghaliha jirreferixxi l-mandat; liema meritu mhux quddiem din il-Qorti;"

DANNI IRRIMEDJABBLI LI JINNECESSITA RIMEDJU ADEGWABBLI

L-interpretazzjoni ta' dak imsemmi taht dan l-aspett [l bhala rekwizit] hi li mhux bizzejjed li rikorrent juri li ser isofri xi pregudizzji, izda wkoll li tali pregudizzju jrid ikun irriparabbli; ghax il-Qorti ma tohrogx il-mandat ta' inibizzjoni meta jkun hemm rimedju adegwat ghar-rikorrent. Irid ikun kif jghid it-test bl-ingliz "necessary".

Naturalment, salv dak li jinghad taht is-sub-artikolu 5, il-pregudizzju ma jridx ikun wiehed ta' natura finanzjarja ghax bhala tali dan hu rimedjabbli purche' jkun hemm l-assi ghalih.

IR-RIKORRENT ***PRIMA FACIE*** JIDHER LI GHANDU DAWK IL-JEDDIJIET

Biex tordna l-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni huwa necessarju li r-rikorrenti jissodisfa lill-Qorti li ***prima facie*** ghandu dawk il-jeddijiet u dana dejjem f' livell ta' "***prima facie***" minhabba li l-kwistjoni tigi ezaminata dettaljatament fil-kors ta' kawza istitwita ***ah hoc*** fejn tigi deciza b' mod definittiv. Ghalhekk ikun jinkombi fuq il-Qorti li taghti pronunzjament definittiv fi proceduri li necessarjament iridu jsegwu dawk odjerni. Infatti mandati kawtelatorji huma dipendenti u ancillari fuq l-istituzzjoni ta' azzjoni entru terminu perentorju."

Wiehed irid izomm f'mohhu u jaghmel distinzjoni bejn ir-rimedju ordinarju fejn wiehed jidhol u jezamina kull aspett applikabbli waqt li fil-kaz ta' Mandat ta' Inibizzjoni r-rimedju huwa wiehed straordinarju u li jirrigwarda tliet elementi ossija li jkun hemm ***prima facie*** d-dritt tar-rikorrent li jimpedixxi intimat li jaghmel xi haga li tista' tkun ta' hsara, l-element li dak li l-intimat ikun qed jaghmel fil-fatt ikun ta' hsara jew molestja lir-rikorrent u finalment li tali mandat ikun necessarju biex jigi konservat id-dritt tar-rikorrent.

Illi bil-proceduri odjerni r-rikorrenti qed jitolbu li jikkawtelaw id-drittijiet taghhom billi jzommu lill-intimati milli jaghmlu xogholijiet ta' ***platform lift*** gewwa x-***shaft*** ta' blokk ta' ***flats*** bl-isem Pinto Flats, fi Triq Manwel Pinto, San Pawl il-Bahar, liema ***platform lift*** huwa sostanzjalment divers minn dak li kien inhareg permess mill-Awtorita` ta' Malta Dwar l-Ambjent u Ippjanar tad-9 ta' Frar 2004 u li dwaru giet deciza l-kawza John Vella et vs Dennis Gatt et mill-Qorti tal-Appell fit-28 ta' April 2006 u dan minhabba li dan il-***lift*** mhux ix-xorta ta' ***lift*** bhal dak ikkunsidrat fl-imsemmija sentenza kif ukoll jista' jintuza biss minn persuni ***with impaired mobility***. Illi meta wiehed jezamina s-sentenza tal-Onor. Qorti tal-Appell jirrizulta li t-

talba ta’ John Vella et ir-rikorrenti odjerni ghal biex il-Qorti tiddikjara li l-istallazzjoni tal-***lift*** jirreka dannu u li jigu inibiti l-konvenuti llum intimati ma gietx milqugha la mill-Prim’Awla u anqas mill-Qorti tal-Appell u l-aggravji gew respinti u dan wara li l-Qorti kienet irriteniet li:
“La darba huwa permess legalment li jigi installat *lift* u dana anke kontra l-volonta` ta’ uhud mill-condomini, kien dmir tal-Qorti li, fil-konsiderazzjonijiet taghha dwar it-talba attrici, tara li jinzamm bilanc bejn l-allegat pregudizzju li ser isofru il-condomini dissidenti u l-beneficcju li jgawdi sew il-blokk ta’ appartamenti kif ukoll l-condimini kollha in generali. Dan l-ezercizzju sar mill-ewwel Qorti li, fuq skorta ta’ gurisprudenza u espressjonijiet ta’ esperti in materja u anke wara li accediet fuq il-post biex tiehu konjizzjoni hija stess tac-cirkostanzi tal-kaz, waslet ghall-konkluzjoni li bl-istallazzjoni tal-*lift* fix-*shaft* in kwistjoni ma kienx ser jinholoq tali pregudizzju lill-atturi li jista’ jeghleb l-interess generali…

Permezz tat-tielet aggravju l-atturi qed jsostnu li kif inghatat is-sentenza tal-prim istanza ma hemm ebda irbit fuq il-konvenuti dwar it-tip ta’ lift li ser jigi installat. Biss dwar dan jigi osservat li l-istallazzjoni tal-lift kienet suggetta ghall-approvazzjoni tal-Awtorita` dwar l-Ambjent u l-Ippjanar u ghalhekk ma jista` jsir ebda xoghol in eccess ghal dak il-permess. Jekk ghal kuntrarju l-konvenuti, kif jirrizulta in atti, se jistallaw *lift* ta’ dimensjonijiet izghar dan jista’ biss ikun ta’ gwadan ghall-atturi. Dan l-aggravju ghalhekk qed jigi michud.”

Jidher car ghalhekk li l-Onor. Qorti tal-Appell ikkunsidrat:
“l-istallazzjoni tal-lift kienet suggetta ghall-approvazzjoni tal-Awtorita` dwar l-Ambjent u l-Ippjanar u ghalhekk ma jista` jsir ebda xoghol in eccess ghal dak il-permess”.

Tant kemm hu hekk li l-konvenuti f’dak il-kaz, intimati odjerni, hassew in-necessita` li jintavolaw il-proceduri opportuni li saru permezz ta’ rikors guramentat 1111/06GV, liema proceduri ghadhom ghaddejja. Illi ghalhekk huwa ovvju li t-tip ta’ lift propost huwa differenti minn dak li kien approvat mill-Awtorita` tal-Ambjent u

Ippjanar u ghalhekk il-Qorti thoss li ghandha tilqa' t-talba tar-rikors odjern minhabba dan il-fattur.

Minhabba n-natura tal-kaz spejjez bla taxxa.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------